

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

IV. Nonnulla in eius defensionem afferuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A IV. Alias quidem orthodoxa nonnunquam videtur esse prolocutus, sed ea à Rufini Interpretis, Origenianos errores celare volentis, officina prodigiis vehemens suspicio est. Talis ille locus est Homil. 12. in Num. Est ergo hec trium distinctio Personarum, in Pare, & Filio, & Spiritu sancto, qua ad plures patrum numerum revocatur. Sed horum patrum unus est fons: una enim substantia est & natura Trinitatis: & hic etiam è libr. 4. in Epist. ad Rom. Fidere autem dicimus in Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, qui integrum substantiam, plenam, perfectam, qui nihil diversum, nisi discrepans, aut extraneum in Trinitate proficit: & ille è libr. 5. Nec sapientiam ducit (Christus) esse aequalem Deo: hoc est, non sibi magni aliquid deputat, quod ipse quidem equalis Deo, & unum cum Patre est: & iste è libr. 7. Si ergo Filius Dei super omnes dicitur, Deus autem Pater est ex quo omnia, evidenter ostenditur natura Trinitatis & substantia una, qua est super omnia: & hic quoque è libr. 8. Sunt enim nonnulli qui annuntiant quidem de Pare, & Filio, & Spiritu sancto non sincere, non integre, ut sunt omnes Heretici, qui Patrem quidem, & Filium, & Spiritum sanctum annuntiant, sed non bene, non fideliciter annuntiant. Aut enim male separant Filium à Pare, ut alterius nature Patrem; alterius Filium dicant; aut male confundant, ut ex tribus compositum Deum vel trine tantummodo appellationis in eo esse vocabulum patent. Qui autem bene annuntiant bona, proprietates quidem Patri, & Filii, & Spiritus sancto suas cuique dabit; nihil autem diversitas esse confitebitur in natura vel substantia: neconon & ille è libr. 1. & cito cap. 2. Secunde vero comparatione imago Filii Dei, de qua nunc sermo est, comparari potest: & secundum hoc quod in invisibili Dei imago invisiibilis est, scit secundum historiam similitudinem Ade filium Seth, ita enim scriptum est: Et genuit Adam Seth secundum imaginem suam, & secundum speciem suam. Quia imago etiam natura ac substantia Patris & Filii continet unitatem: & hic è capite sequenti, quem recitat Pamphilus in Apologia: Quod si esset, numquam utique in unitate Trinitatis, id est Dei Patris inconveniens, & Filius eius, etiam ipse Spiritus sanctus haberetur: & iste etiam è cap. 5. Non enim Trinitatis natura habere aliquip compositionis ostendit: & hic è libr. 3. cap. 6. Id quod unum est Filium cum Pare, ad naturae proprietatem referendum fidei veritas docet: & iste præterea è libr. 4. in Anacephaleosi: Veritas, vita, sapientia, idem sunt ac Christus: Christus idem ac Pater. Quia quavis intellectu multa esse dicuntur; re tamen & substantia unum sunt, in quibus plenitudo est divinitatis: cui & hic indidem adjungendus: Non enim dicimus, sicut Heretici putant, Patris aliquam substantiam Dei in Filium versam, aut ex nullis subsistentiis Filium procreatum à Pare, id est extra substantiam suam, ut fuerit aliquando, quando non fuerit. Nihil esset ad Trinitatem laudem clarius, si non, ut dixi, suscepit ea faceret fluxa Rufini Interpretis fides. Vt illa quoque haec est Origeni putaverit aliquis, quæ leguntur Tom. 2. in Iohann. p. 57. ē i. τὸν τοῦ πατρὸς εἰσιν ὁ νόος οὐ πάρεστι αὐτοῖς οὐ τὸ πνεύματος αὐτοῦ, εἰ δὲ εἰσται τῷ πατέρι τὸ διοίκητον τοῦ χειρὸς πνεύματος, οὐ τὸ φύσιον διαφέρεται, αλλὰ δῆλον γενέσιμον οὐκονομιαν τὸ τέλος διοπτεῖται τοῦ τόπου αὐτοῦ τὸ στονέλλον. At cum Spiritum sanctum ait non esse εἰδὼς διαφέρειν, minime significat natura non diffire, quod putavit Perionius, sed natura non prestat.

B V. Validior illi locus ex eodem Tomo in Iohann. p. 46. ubi adverbus quoddam inveniatur, εργάζεσθαι τὸ δέσμωτον τοῦ πάτερος, πατρὸς τὸν εἰδόντα, καὶ τὸν πάτερα τὸ πάτερον εἰδόντα τὸν πάτερον. Filium qui splendor gloria, & figura substantiae paternæ appellatur Ebr. 1.3. id est censet ratione Patris, quod est radius respectu Solis. Atqui solaris radius Sole licet inferior, ejusdem tamen est substantia ac Sol ipse; nam substantia solaris effluvium quoddam est & particula, sed tamen non est una numero & eadem substantia. Hic ergo culpat Hereticos substantiam Filii à Patris substantia penitus, & καὶ τοῖς εἰδούσι legerentes, & ab hac illam emanasse negantes: at in allatis superiori testimonio Filium inficiatur unius numero ac ejusdem est ac Patrem substantia. Vera haec est & germana Origenis opinio. Hinc conciliantur εἰδὼν ποταῖς ista Epiphanius Hær. 64. cap. 4. εἰδὼν ποταῖς τὸ πνεῦμα τὸν εἰδούσι. Ex substantia Patris cum (Filiu) esse arbitratur: cum illis è cap. 8. εἰ ποταῖς τὸ πνεῦμα δεῖται ἀπὸ τοῦ μεροῦ πνεύματος αὐτοῦ ποταῖς τὸ πνεῦμα τὸ πνεῦμα τοῦ εἰδούσος. Multis in locis invenimus cum Unigenitus Deum segregantem à Patris divinitate & substantia, simul vero & Spiritum sanctum. Quod si genuina haec est Origenis sententia, quam proponimus; parum ea certe perfecta fuerit Athanasio, cum ait: οὐδὲν δι τὸν αἰώνα οὐκέπει τὸν λόγον τοῦ πατέρος, καὶ τὸν εἰδούσαν τὸν πατέρα τὸν πατέρον τὸν εἰδούσαν. Ex substantia Patris cum (Filiu) esse arbitratur: cum illis è cap. 8. εἰ ποταῖς τὸ πνεῦμα δεῖται ἀπὸ τοῦ μεροῦ πνεύματος αὐτοῦ ποταῖς τὸ πνεῦμα τοῦ εἰδούσος. Verbum autem ab altero esse cum Pare, nec esse alterius essentie vel substantiae, sed substantia Patria proprium illum esse, quemadmodum dicerunt qui interfuerunt Synodo, licet nobis iterum audire ex laborioso Origeni. Non nego hac dixisse Origenem; at eo sensu dixisse, quo Niciana dixit Synodus, id vero fateri non possum. Frustra igitur ad purgandum Origenem, afficta illi & scriptis ejus inserita esse dicit Rufinus, quæcumque hanc heresim sapient: Numquid, inquit, in eodem Opere Rufini in libro interdum, ut discimus, statim in consequenti capitulo oblitus fuit esse potius? Verbi causa, ut bell. De a- qui Patrem & Filium unius substantie, quod Grace εἰδόντος dicitur, designavit, in consequentibus statim Origeni capitulis alterius substantie & creatum poterat dicere cum, quem paulo ante de ipsa natura Dei Patri pro- nuntiaverat natum?